

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου «Ρεθύμνης»

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις του Δήμου Ρεθύμνης οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2014, την κατάσταση αποτελεσμάτων και τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και το σχετικό προσάρτημα.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με το Π.Δ. 315/1999 «Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης», όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Επίσης λάβαμε υπόψη μας και τις σχετικές διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (ν. 3463/2006 όπως ισχύει). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις και όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων του Δήμου. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για γνώμη με επιφύλαξη

Από τον έλεγχό μας προέκυψαν τα εξής θέματα:

1. Τα αποθέματα, που εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31/12/2014 ποσού € 240.016,56, αφορούν τα αποθέματα που προέκυψαν από την απογραφή (φυσική καταμέτρηση) της 31/12/2014 των αποθηκών: α) στο Άδελε που ανέρχονται σε ποσό € 173.341,16 και περιλαμβάνει κύρια λοιπά αναλώσιμα υλικά και β) του συνεργείου αυτοκινήτων στα Μυσίρια που ανέρχονται σε ποσό € 66.675,40 και περιλαμβάνει κύρια λιπαντικά και ανταλλακτικά αυτοκινήτων. Τα ανωτέρω αποτιμήθηκαν εξωλογιστικά με την τιμή αγοράς τους. Από τον έλεγχό μας διαπιστώσαμε ότι δε διενεργήθηκε απογραφή (φυσική καταμέτρηση), στις υπόλοιπες τρεις αποθήκες του Δήμου που διακινούνται διάφορα άλλα υλικά (ηλεκτρολογικό υλικό, ξυλεία, σωλήνες, σήματα, χρώματα, δομικά υλικά κλπ) που διατηρεί ο Δήμος στα Μυσίρια και ως εκ τούτου δεν προσδιορίστηκαν αποθέματα που τυχόν ευρίσκοντο σε αυτές κατά την 31/12/2014. Επιφυλασσόμαστε αφενός για την επίδραση των μη καταμετρηθέντων αποθεμάτων στα αποτελέσματα της χρήσης του Δήμου, χωρίς να μπορούμε να προσδιορίσουμε το ποσό αυτών και αφετέρου εφιστούμε την προσοχή σας στη μη ολοκληρωμένη και διαφανή διαχείριση των αναλωσίμων αποθεμάτων που μπορεί να επιφέρει διαχειριστικούς κινδύνους για το Δήμο.

Ανεξάρτητα από τη μη ύπαρξη νομικής υποχρέωσης, για διαχειριστικούς λόγους θα πρέπει να παρακολουθούνται τα αναλώσιμα υλικά, κύρια ηλεκτροφωτισμού, οικοδομικά υλικά, αναλώσιμα κλπ, που είναι σημαντικής αξίας, σε λογιστική-διαχειριστική αποθήκη. Αυτό απαιτεί οι υπεύθυνοι διαχειριστές να παρακολουθούν και να συμπληρώνουν τα απαιτούμενα παραστατικά για όλα τα εισερχόμενα και εξερχόμενα υλικά των αποθηκών, βάσει του υπάρχοντος μηχανογραφικού προγράμματος. Έτσι θα ελέγχεται με πληρότητα και διαφάνεια η διαχείριση των αναλωσίμων υλικών και η αποτίμηση της απογραφής θα

προκύπτει από εσωλογιστικά στοιχεία και θα είναι σύμφωνη με μία από τις παραδεκτές αρχές αποτίμησης που προβλέπει ο νόμος και θα μπορέσει να εφαρμοστεί από το Δήμο.

2. Από τις επιστολές και τα έγγραφα που μας προσκομίσθηκαν από τους νομικούς συμβούλους του Δήμου, διαπιστώσαμε ότι εκκρεμούν σημαντικές αγωγές με πιθανότητα υποχρέωσης καταβολής αποζημιώσεων από το Δήμο, οι οποίες μέχρι την 31/12/2014 δεν είχαν τελεσιδικήσει. Από τους νομικούς συμβούλους εκτιμάται ότι όταν τελεσιδικίσουν οι ανωτέρω αγωγές θα επιβαρυνθεί ο Δήμος με αποζημιώσεις περίπου ποσού € 5,4 εκ. Ο Δήμος για τις υποθέσεις αυτές δεν έχει σχηματίσει προβλέψεις και ως εκ τούτου δεν έχουν περιληφθεί ως πιθανές υποχρεώσεις του στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2014. Συγκεκριμένα αυτές οι εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις αφορούν σε:
 - α) Αποζημιώσεις δικαιούχων απαλλοτριώσεων-ρυμοτομήσεων που έχουν προσφύγει στα δικαστήρια με αίτηση καθορισμού οριστικής τιμής μονάδος που εκτιμάται ότι θα ανέλθουν περίπου σε ποσό € 903 χιλ.
 - β) Αγωγές εργαζομένων στο Δήμο για μισθούς και επιδόματα ποσού € 971 χιλ.
 - γ) Αγωγές για λοιπές ενοχικής φύσεως αξιώσεις τρίτων, κύρια από παροχή εργασίας και προμηθειών, εκτέλεση έργων και αποζημιώσεις μισθωτικών διαφορών, που ανέρχονται βάσει παραστατικών, περίπου σε ποσό € 3,5 εκ.Αναλυτικά οι ανωτέρω εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις αναφέρονται στην «Αναλυτική Έκθεση Ελέγχου».
3. Στην παρούσα χρήση όπως και στην προηγούμενη, δεν αντιμετωπίστηκε η αποτίμηση σημαντικής αξίας περιουσιακών στοιχείων του Δήμου που αφορούν οικόπεδα και εκτάσεις γης καθώς και εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως (πλατείες, πάρκα και λοιποί κοινόχρηστοι χώροι) με αποτέλεσμα να απεικονίζονται τα ανωτέρω στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2014 με πολύ μικρές αξίες διαχειριστικής μνείας. Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω περιουσιακά στοιχεία παραλήφθηκαν κατά την απογραφή κύρια από τις Δημοτικές Ενότητες Αρκαδίου, Λαππαίων και Νικηφόρου Φωκά. Ο Δήμος δεν έχει ολοκληρώσει και οριστικοποιήσει την πάγια περιουσιακή του κατάσταση, δημιουργώντας πλήρες Μητρώο Ακίνητης Περιουσίας και κοινόχρηστων χώρων με διακεκριμένα κάθε ακίνητο που κατέχει με την αξία απόκτησής του και τις πηγές χρηματοδότησής τους καθώς και τα μη οριστικοποιημένα ακίνητα που δεν έχουν συμπεριληφθεί στην απογραφή. Κατά τη γνώμη μας θα πρέπει να καταγραφεί και να αποτιμηθεί το σύνολο της πάγιας περιουσίας του Δήμου όπως προβλέπεται από το νόμο βάσει των αντικειμενικών αξιών τους ή το κόστος απόκτησής τους. Η ανωτέρω διαδικασία αποτελεί σημαντικό έργο για το Δήμο και απαιτείται αφενός για την ορθή και ολοκληρωμένη απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου με το σύνολο των περιουσιακών του στοιχείων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτά και αφετέρου θα αποτελέσει το εργαλείο να ελέγχεται κάθε μεταβολή της πάγιας περιουσιακής του κατάστασης αλλά και η αξιοποίησή της (αναλυτικά τα ανωτέρω πάγια περιουσιακά στοιχεία παρατίθενται ανά λογαριασμό που αφορούν στην Αναλυτική Έκθεση Ελέγχου).

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων που μνημονεύονται στην παράγραφο «Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη», οι ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση του Δήμου Ρεθύμνης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014 και τη χρηματοοικονομική του επίδοση για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με το Π.Δ. 315/1999 "Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης".

Έμφαση Θεμάτων

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στα εξής:

1. Ο Δήμος, για πρώτη φορά, σύμφωνα με το αρθρ. 45 του Ν. 4172/2013, υπάχθηκε σε φορολογία για τα εισοδήματά του από μισθώματα ακινήτων, μισθώματα χρήσης αιγιαλού και τόκους καταθέσεων που απέκτησε στο έτος 2014. Για τη φορολόγηση των ανωτέρω εισοδημάτων επιβαρύνθηκε με φόρους ποσού € 58.125,98 και προκαταβολή φόρου ποσού € 29.556,19. Το ανωτέρω ποσό των φόρων επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης και ισόποσα τα Ίδια Κεφάλαια του Δήμου και περιλήφθηκε στις υποχρεώσεις από φόρους-τέλη προς το Ελληνικό Δημόσιο στον Ισολογισμό της 31/12/2014.
2. Σε ότι αφορά τα έσοδα του Δήμου και τις απαιτήσεις από δημότες διαπιστώθηκαν τα εξής:
Οι απαιτήσεις από ανείσπρακτα έσοδα που εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31/12/2014 ανέρχονται σε ποσό € 7.525.772,99 και αφορούν κατά ποσό € 5.907.538,32 απαιτήσεις από δικαιώματα, φόρους και πρόστιμα και κατά ποσό € 1.618.234,67 απαιτήσεις από πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αυθαίρετων κατασκευών.

α) Οι απαιτήσεις από δικαιώματα, φόρους και πρόστιμα, προέρχονται κατά ποσό € 4.782.904,75 από ανείσπρακτα υπόλοιπα χρηματικών καταλόγων που είχαν βεβαιωθεί σε προηγούμενες χρήσεις και κατά ποσό € 1.124.633,57 από έσοδα που βεβαιώθηκαν στην παρούσα χρήση. Για τις απαιτήσεις που τελούν σε σημαντική καθυστέρηση είσπραξης και είχαν βεβαιωθεί σε προηγούμενες χρήσεις, ο Δήμος έχει σχηματίσει προβλέψεις για τη ζημία από την τυχόν μη είσπραξή τους, σε προηγούμενες χρήσεις, που ανέρχεται κατά την 31/12/2014 σε ποσό € 821.968,59, οι οποίες κατά τη γνώμη μας κρίνονται επαρκείς. Σημειώνεται ότι στην παρούσα χρήση καλύφθηκαν ζημιές, από τις σχηματισμένες προβλέψεις, λόγω διαγραφής απαιτήσεων ποσού € 59.513,10, που αφορούσαν κύρια διαγραφές προστίμων λόγω υπαγωγής σε ρυθμίσεις είσπραξης βάσει νόμων και διόρθωση λαθών.

Σημειώνεται ότι, σε καμία περίπτωση οι ανωτέρω προβλέψεις δε συνεπάγονται τη διαγραφή απαιτήσεων του Δήμου, αλλά αποτελούν λογιστική υποχρέωση, ώστε να εμφανίζεται στον ισολογισμό μία σωστή εκτίμηση για τις ρευστοποιήσιμες απαιτήσεις. Ως εκ τούτου θα πρέπει να ακολουθούνται τα προβλεπόμενα μέτρα βάσει του ΚΕΔΕ για την οριστικοποίηση της είσπραξης καθώς και οι νόμοι ρύθμισης της είσπραξης αυτών των απαιτήσεων.

β) Για τρίτη χρήση ο Δήμος απεικόνισε στις Οικονομικές του Καταστάσεις τις απαιτήσεις από πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αυθαίρετων κατασκευών καταλόγων βεβαίωσης της Υπηρεσίας Πολεοδομίας της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου και βεβαιώθηκαν ταμιακά από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. όπως προβλέπει ο νόμος. Οι απαιτήσεις αυτές προέρχονται κατά ποσό € 1.198.339,89 από ανείσπρακτα υπόλοιπα των προηγούμενων χρήσεων και κατά ποσό € 419.894,78 από βεβαιώσεις στην παρούσα χρήση.

Το ύψος της κατηγορίας αυτών των εσόδων προσαρμόζεται-τροποποιείται κατ' εφαρμογή των νόμων που τα ρυθμίζουν και να δεσμεύει τις εισπράξεις αυτών για τα έργα ειδικού σκοπού που προορίζονται.

Στην παρούσα χρήση αποδόθηκαν εισπράξεις ποσού € 91.396,03 στο Δήμο από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ., που αφορούσαν κατά ποσό € 35.145,58 τους καταλόγους βεβαίωσης της χρήσης 2012 και κατά ποσό € 56.250,45 της παρούσας χρήσης.

Επίσης τα ανείσπρακτα υπόλοιπα καταλόγων της προηγούμενης χρήσης εκκαθαρίστηκαν με διαγραφές-προσαρμογές κατ' εφαρμογή νόμων, ποσού € 25.183,91. Οι ανωτέρω διαγραφές-προσαρμογές επιβάρυναν τα έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα της χρήσης.

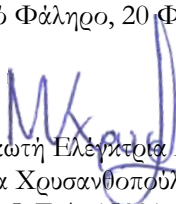
Σημειώνεται ότι ο Δήμος στον Προϋπολογισμό-Απολογισμό παρακολουθεί τις εισπράξεις των εσόδων αυτών που του αποδίδονται καθότι δεν έχει την ευθύνη της πρωτογενούς βεβαίωσης και είσπραξης.

3. Στην παρούσα χρήση ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα χρηματοδότησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του Δήμου με την εξόφληση του υπολοίπου ποσού € 330.023,54 υποχρεώσεων. Συνολικά εντάχθηκαν και εξοφλήθηκαν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ποσού € 3.932.133,00, με χρηματοδότηση από το ΥΠΕΣ κατά ποσό € 3.201.906,03 και με παρακράτηση της επιχορήγησης του αρθρ. 27 Ν 3755/09 κατά ποσό € 730.226,97. Τα ανωτέρω ποσά εμφανίζονται διακεκριμένα στο λογαριασμό του παθητικού του Ισολογισμού της 31/12/2014 «B1 Χρηματοδοτήσεις ΥΠΕΣ για ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις».
4. Στην παρούσα χρήση σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 188/2014 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η υπηρεσία άρδευσης εκχωρήθηκε στη ΔΕΥΑΡ (ΦΕΚ Β/1682/24-6-2014) και ως εκ τούτου ο Δήμος, προχώρησε στην εκκαθάριση του μητρώου της πάγιας περιουσίας του, μεταφέροντας τα έργα και τις υποδομές που αφορούσαν την υπηρεσία άρδευσης και υπόλοιπα στοιχεία της υπηρεσίας ύδρευσης και αποχέτευσης, στους μεταβατικούς λογαριασμούς του Ισολογισμού της 31/12/2014, μέχρι την οριστική μεταβίβασή τους στη ΔΕΥΑΡ. Συγκεκριμένα τα ανωτέρω περιουσιακά στοιχεία είχαν αξία κτήσης ποσό € 8.873.635,98 και είχαν διενεργηθεί αποσβέσεις μέχρι την προηγούμενη χρήση ποσού € 1.238.305,72 και η αναπόσβεστη αξία αυτών ποσό € 7.635.330,26, είναι αυτή που εμφανίζεται στο λογαριασμό «Ε. 3β. Έργα-υποδομές ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης προς μεταβίβαση» στον Ισολογισμό της 31/12/2014 (αναλυτικά τα ανωτέρω έργα και πάγια περιουσιακά στοιχεία παρατίθενται στην Αναλυτική Έκθεση Ελέγχου).
5. Ο Δήμος στην παρούσα χρήση τήρησε την αναλυτική λογιστική (κοστολόγηση), όπως είχε υποχρέωση από το νόμο, ώστε να προκύπτει εσωλογιστικά το κόστος των βασικών υπηρεσιών του. Από τον έλεγχό μας προέκυψε ότι η τήρηση της αναλυτικής λογιστικής χρήζει βελτιώσεων, καθότι ο σχεδιασμός λειτουργίας της δεν είναι επαρκής, ώστε να προκύπτει με σαφήνεια και ασφάλεια το κόστος της λειτουργίας του Δήμου και το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών του Δήμου στους δημότες του. Λαμβανομένου υπόψη της σημασίας του ακριβούς προσδιορισμού του κόστους των επιμέρους λειτουργιών του Δήμου, θεωρούμε ότι ο σχεδιασμός αυτός πρέπει να επανεξετασθεί και να βελτιωθεί, ώστε η εφαρμογή της αναλυτικής λογιστικής, να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο ελέγχου, διαφάνειας και υπολογισμού των βασικών προσφερόμενων υπηρεσιών του Δήμου σε μία ορθολογιστική βάση.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών θεμάτων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης της Οικονομικής Επιτροπής προς το Δημοτικό Συμβούλιο με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις.

Παλαιό Φάληρο, 20 Φεβρουαρίου 2016

Η Ορκωτή Ελεγκτρια Λογίστρια
Μαρίνα Χρυσανθοπούλου
Α.Μ.Σ.Ο.Ε.Λ. 15281